

Slovenská asociácia učiteľov slovenčiny
Gymnázium
Hubeného 23
834 08 Bratislava

VÁŠ LIST/ZO DŇA	NAŠE ČÍSLO	VYBAVUJE/LINKA	BRATISLAVA
25. 3. 2013	164/2013	RNDr. Miroslav Repovský ☎ +421-2-68 260 305	8.04.2013

Vec

Odpoď na pripomienky k testu zo slovenského jazyka a literatúry v rámci národných testovaní (T9, MS)

Vážený pán predseda SAUS,

dovoľte, aby sme Vám poďakovali za doterajšiu konštruktívnu spoluprácu a Vaše pripomienky, ktoré sú pre nás dôležitou spätnou väzbou pri tvorbe testov slovenského jazyka a literatúry pri národných testovaniach. Dovoľte nám, aby sme reagovali na Vaše pripomienky k jednotlivým testovaniam.

TESTOVANIE 9

Sme veľmi radi, že oceňujete prístup k tomu, ako bol test zostavený. Vážime si Vaše podnety a pripomienky, ktoré sa snažíme v rámci možností v maximálnej miere zohľadniť. Teší nás, že neboli zaznamenané žiadne vážne problémy, ktoré by narušili priebeh testovania.

Pri zostavovaní testu autori zohľadnili viacero faktorov. Jedným z nich bolo aj to, že v tomto školskom roku boli po prvýkrát testovaní deviataci, ktorí boli vzdelávaní už podľa Štátneho vzdelávacieho programu v zmysle obsahovej reformy vzdelávania zavedenej v školskom roku 2008/2009.

Reagujeme na pripomienky Vašej Asociácie, prípadne aj jej sympatizantov, ktorých ste pri formulovaní Vašich pripomienok, názorov či postojov k Testovaniu 9-2013 oslovili.

- Pripomienka k úlohe č. 15 (3257) sa týkala problematiky priradovacích a podradovacích súvetí
- Naše vyjadrenie k úlohe č. 15

Pojmy z ISCED 3 – priradovacie a podradovacie súvetie boli v testovej pološke využité ako distraktory, toto učivo sa na základnej škole nepreberá. Žiaci sa však učia rozlišovať na základnej škole jednoduchú vetu a súvetie a cieľom tejto položky bolo testovať práve to, či žiak vie určiť jednoduchú vetu. Neskúšali sme priradovacie a podradovacie súvetie.

- Pripomienka k ukážke *Antigona*
- Naše vyjadrenie k ukážke *Antigona*

Ukážka z *Antigony* bola vhodne upravená a jej cieľom nebolo skúšať antickú drámu, bola zameraná primárne na čítanie s porozumením a prácu s textom, čomu zodpovedali aj úlohy. Žiaci sa na hodinách literatúry už od piateho ročníka stretávajú s pojmom základné literárne druhy a k nim patrí aj dráma. Autori sledovali, ako dokážu žiaci spracovať informácie z ukážky, rozumieť im a interpretovať ich.

- Pripomienka k nepomeru zastúpenia jazykovej a literárnej zložky
- Naše vyjadrenie

Čítanie s porozumením a práca s textom je neoddeliteľnou súčasťou vyučovania literatúry na základnej škole.

Jednotlivé zložky boli v teste zastúpené takto:

- 11 úloh jazyková zložka,
- 4 úlohy literatúra,
- 10 úloh na čítanie s porozumením.

Jednotlivé ukážky v teste boli aj podľa ohlasov vyučujúcich SJL primerané, rovnomerne zastúpené – zábavný text, náučný text, poézia – sonet a ukážka dramatického textu.

- Pripomienka k ukážke *Univerzita v meste na Dunaji*
- Naše vyjadrenie

Text *Univerzita v meste na Dunaji* podľa pripomienok nie je čistým náučným textom. Autori testu vychádzali z toho, že sám autor adresoval knihu *Slovensko v dobách stredovekých* školopovinným žiakom a cieľom bolo oboznámiť mládež s dejinami Slovenska prístupnou formou. V ukážke prevládali odborné termíny, presné vyjadrenia, letopočty a podľa toho boli určené aj distraktory a správna odpoveď.

- Pripomienka k úlohám s otvorenou odpoveďou
- Naše vyjadrenie

V prípade testovania žiakov 9. ročníka ZŠ je tvorba úloh s otvorenou odpoveďou zo SJL problém, a to z dôvodu rýchleho spracovania a zaslania výsledkov na ZŠ. Musíme si uvedomiť, že na spracovanie OH máme iba 10 pracovných dní. Následne sa výsledky elektronicky zasielajú na ZŠ, aby ich učitelia stihli napísať do prihlášok na SŠ. (Školský zákon § 63, ods. 2)

Ďalším z dôvodov je finančné pokrytie nákladov spojené s objektívnym hodnotením otvorených úloh, vytvorením hodnotiacich centier, školením hodnotiteľov.

- Pripomienka k jednodňovému testovaniu
- Naše vyjadrenie

Dvojdňové testovanie by vyžadovalo navýšenie finančných prostriedkov, záťaž na logistické zabezpečenie celého priebehu testovania, organizačné problémy by vznikli aj riaditeľom škôl pri zabezpečení externého dozoru ako aj priebehu vzdelávacieho procesu žiakov na ZŠ. Príprava testov pre žiakov s vývinovými poruchami učenia a poruchami pozornosti je v súlade s potrebami, ktoré vyplývajú zo špecifických potrieb žiakov. Žiaci majú modifikované

úlohy (úloha môže byť vymenená, skrátená, upravená), predĺžený pracovný čas, zvýraznené kľúčové slová, žiaci s poruchami pozornosti píšú priamo do testu a odpovede im prepisuje do OH asistent alebo špeciálny pedagóg, používajú kompenzačné pomôcky. Žiaci majú k dispozícii aj asistenta alebo špeciálneho pedagóga.

Externá časť a písomná forma internej časti maturitnej skúšky

- Pripomienka k dĺžke testov

- Naše vyjadrenie

V teste EČ MS 2013 mali v ukážkach použité texty spolu 1010 slov, čo bolo oproti testu EČ MS 2012 (1407 slov) menej, čas 90 minút bol na riešenie úloh primeraný, ako aj píšete vo svojom liste. Vzhľadom na skúsenosti žiakov i učiteľov SJL, na ktoré sa odvolávate, sa však nebránime úprave času vymedzeného na napísanie testu a následnú kontrolu odpovedí. Čas 100 minút pre intaktných žiakov by bol určite postačujúci.

- Pripomienka k čítaniu s porozumením

- Naše vyjadrenie

Oblasť čítania s porozumením je zatiaľ nevyhnutnou súčasťou testov z vyučovacích i cudzích jazykov. Jedna z možností, o ktorej uvažujeme a diskutujeme, je skúšať zručnosti žiakov v tejto oblasti formou samostatného testu.

- Pripomienka k priebehu administrácie testov maturitnej skúšky, žánrom PFIČ, hodnotenie PFIČ

- Naše vyjadrenie

Súčasná štruktúra priebehu administrácie testov maturitnej skúšky sa v dohľadnom čase neplánuje meniť – aj z dôvodu, ktorý uvádzate.

Zmena maturitných žánrov nie je v budúcnosti vylúčená, avšak v rámci PFIČ MS sa zatiaľ testuje to, čo je obsahom Štátneho vzdelávacieho programu zo SJL, a to je práve tých osem útvarov, ktoré sa objavujú pri PFIČ MS. Pokiaľ sa zmení požiadavka na vedomosti a zručnosti žiakov v rámci záväzných dokumentov (ŠVP, Cieľové požiadavky na vedomosti a zručnosti maturantov zo SJL), bude možné uvažovať o úprave maturitných žánrov.

Vami spomínané návrhy na úpravu kritérií na hodnotenie PFIČ so zdôvodnením požadovaných zmien privítame v konkrétnej podobe, ktorou sa bude môcť zaoberať naša odborná komisia. Dovoľujeme si Vás však upozorniť, že kritériá na opravu PFIČ MS sú jednotné pre všetky vyučovacie jazyky (SJL, MJL, UJL), preto sú i záležitosťou vyučujúcich ostatných vyučovacích jazykov.

Proklamované pripodobňovanie maturitných slohov práci s textom, ktoré spomínate, bolo iba jedným z návrhov predložených učiteľskej verejnosti, pričom učiteľom, ktorí sa na našich školeniach zúčastnili, boli prezentované i reakcie žiakov na tieto už experimentálne overené podoby PFIČ MS. Práve na základe takýchto diskusií sa zatiaľ spomínaná podoba PFIČ MS nerealizuje.

- Pripomienka k oprave úloh s krátkou odpoveďou

- Naše vyjadrenie

Pri oprave úloh s krátkou odpoveďou je vždy potrebné držať sa kľúča správnych odpovedí, avšak je tiež nevyhnutné oboznámiť sa s pokynmi, ktoré s prácou s kľúčom súvisia. Tieto pokyny sú jednak uvedené v samostatnom dokumente, jednak sa v skrátenej podobe nachádzajú aj pred samotnou tabuľkou obsahujúcou kľúč správnych odpovedí. Predsedovia

PMK majú navyše možnosť v prípade nejasností pri oprave odpovedí na ÚKO telefonicky sa poradiť s odbornou komisiou.

Vami navrhovaný centrálny systém opravy odpovedí na ÚKO je predmetom odbornej diskusie, ako aj diskusie s ministerstvom, lebo si vyžiada navýšenie finančných prostriedkov na realizáciu MS.

- Pripomienka k Cieľovým požiadavkám na vedomosti a zručnosti maturantov zo SLJ
- Naše vyjadrenie

V rámci ŠPÚ sú členmi jednotlivých predmetových komisií aj interní zamestnanci NÚCEM – naši predmetoví koordinátori, ktorých úlohou je spolupracovať s autormi záväzných pedagogických dokumentov, akými sú Štátny vzdelávací program zo SJL a Cieľové požiadavky na vedomosti a zručnosti maturantov zo SJL. S Vašou pripomienkou by ste sa v tomto ohľade mali obrátiť predovšetkým na Štátny pedagogický ústav.

Ešte raz Vám ďakujeme za doterajšiu spoluprácu, Vaše pripomienky a tešíme sa na ďalšiu spoluprácu pri príprave a realizácii národných testovaní v slovenskom jazyku a literatúre.

Národný ústav
certifikovaných meraní vzdelávania
-1-

S pozdravom

PhDr. Romana Kanovská
Riaditeľka

Na vedomie: Mgr. Zdenko Krajčír

Generálny riaditeľ sekcie regionálneho školstva

MŠVVaŠ SR

Stromová 1

813 30 Bratislava